

H O T Ă R Î R E

23 februarie 2024
Nr. 15/2

mun. Chișinău

Completul de contestație nr. 1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența sa:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membri:	Bostan Angela
	Midrigan Pavel

examinînd contestația depusă de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1034s- 1573 p/m, nr. 1057s-1632 p/m din 04 ianuarie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 21 noiembrie 2023 și 04 decembrie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Gîrbu Silvia, Spoială Alexandru, Băbălău Denis de la Curtea de Apel Chișinău,

A CONSTATAT:

1. Subiectul contestației.

La 21 noiembrie 2023 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea depusă de avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele lui Maxim Procușev, privind tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău,

La 04 decembrie 2023 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit o altă sesizare din numele avocatului Tatiana Lozovscaia în interesele lui Maxim Procușev, remisă conform competenței de Parlamentul Republicii Moldova, privind tragerea la răspunderea disciplinară a judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal Diana Ioniță din 06 decembrie 2023, sesizarea nr.1057s-1632p/m a fost repartizată spre examinare inspectorului-judecător Mariana Martalog.

Prin încheierea inspectorului-judecător, Mariana Martalog din 20 decembrie 2023, s-a dispus conexarea într-o singură procedură a sesizărilor parvenite din numele avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele lui Maxim Procușev, cu nr.1034s-1573p/m și nr.1057s-1632p/m, cu atribuirea numărului unic de evidență nr.1034s-1573p/m.

Aautorul sesizării exprimă nemulțumire cu acțiunile judecătorilor Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău din cadrul Curții de Apel Chișinău la judecarea recursului declarat de către avocatul Tatiana Lozovscaia în interesele condamnatului Maxim Procușev, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 mai 2023, prin care s-a respins cererea condamnatului Pocușev Maxim cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, ca fiind neîntemeiată (dosar nr.21r-1584/23).

Astfel, avocatul Tatiana Lozovscaia a solicitat verificarea acțiunilor judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău, prin prisma art.4 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

3. Constatările și aprecierea inspectorului judecător

Sesizarea a fost examinată sub aspectul existenței sau inexistenței temeiurilor de abateri disciplinare în acțiunile judecătorilor Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău de la Curtera de Apel Chișinău.

Avocatul Tatiana Lozovscaiaa invocat ca temei legal pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului vizat, prevederile art.4 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit căroră, constituie abatere disciplinară:

b) adoptarea unei hotărîri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În procesul verificării argumentelor invocate în sesizare coroborate cu informația din Programul integrat de gestionare a dosarelor (PIGD) și opinia scrisă a magistraților vizați, Inspecția judiciară a constatat următoarele.

La 30 mai 2022 avocata Tatiana Lozovscaia, acționând în interesele condamnatului Procușev Maxim, a depus Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana o cerere prin care reclamă aplicarea în privința acestuia a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și anume reducerea pedepsei în temeiul Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 mai 2023a fost respinsă cererea condamnatului Pocușev Maxim, cu privire la aplicarea actului de amnistie, ca fiind neîntemeiată.

La 12 iunie 2023 la Curtea de Apel Chișinău a fost înregistrat dosarul nr.21r-1584/23 (1-22076586-02-21r-12062023) la recursul avocateiLozovscaiaTataiana în interesele condamnatului Pocușev Maxim și recursul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Octavian Lazarev, declarate împotriva încheieri menționate, care în aceeași zi s-a repartizat judecătorului Silvia Gîrbu în mod automat-aleatoriu.

Cauza a fost numită spre examinare pentru 05 februarie 2024, ora 11:30, însă în urma examinării cererii de accelerare depusă de avocataLozovscaiaTataiana, în interesele condamnatului Pocușev Maxim,examinarea recursurilor a fost stabilită pentru 06 noiembrie 2023, ora 11:00, fără prezența părților la proces.

Prin decizia nr.21r-1584/23 (1-22076586-02-21r-12062023) din 15 noiembrie 2023 a Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, având în componența sa: Președintele de ședință Alexandru Spoială, Judecătorii Denis Băbălău și Silvia Gîrbu, s-au respins, ca fiind nefondate, recursul avocateiLozovscaia Tatiana, îninteresele condamnatului Pocușev Maxim și recursul procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani, Octavian Lazarev, cu menținerea fără modificări încheieriiJudecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25 mai 2023 pronunțată în privința condamnatului Pocușev Maxim.

La 16 noiembrie 2023, avocata Lozovscaia Tatiana în interesele condamnatului Procușev Maxim, a înaintat o cerere prin care a solicitat revizuirea deciziei instanței de recurs din 15 noiembrie 2023. În motivarea revizuirii solicitate s-a invocat faptul precum că, la data de 01 septembrie 2023 condamnatul Procușev Maxim a trecut comisia Penitenciarului și prin extrasul din ordin nr.135 din aceeași dată, a fost evaluat ca având un comportament pozitiv, fapt ce denotă corectarea ultimului și acordă posibilitatea instanței de judecată aplicarea actului de amnistie.

Prin încheiereanr.1rh-25/23 (1-22076586-02-1rh-21112023) din 29 noiembrie 2023 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:Președintele completuluiBulhac Ion și Judecătorii Morozan Ghenadie și Lîsii Ghenadie, a fost admisă cererea de revizuire, casate decizia instanței de recurs din 15 noiembrie 2023 și încheierea instanței de fond din 25 mai 2023, adoptate în privința condamnatului

Procușev Maxim, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Instanța de revizuire a reținut că, în prezenta cauză se constată circumstanțe noi de care instanța de recurs nu a avut cunoștință la adoptarea hotărârii, ceea ce reprezintă un temei legal de admitere a cererii de revizuire, or, nu s-a expus asupra cererilor care au fost anexate în interesele condamnatului, și anume, Raportul de evaluare a condamnatului din 01 septembrie 2023, prin care ultimul a trecut comisia specială a penitenciarului și este evaluat pozitiv.

Potrivit datelor extrase din PIGD, prin încheiere nr. 21ji-3338/2023 (1-22076586-12-21ji-07122023) din 28 decembrie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, judecător Veaceslav Martînenco, a fost admisă cererea avocatei Lozovscaia Tatiana cu privire la aplicarea prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 în privința condamnatului Procușev Maxim, cu pedepsei de 10 (zece) ani închisoare, stabilită prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iulie 2018, cu o pătrime (1/4).

Potrivit alegațiilor autorului sesizării, judecătorei Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău au adoptat un act judecătoresc, prin care, din neglijență gravă, au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale condamnatului Procușev Maxim, inclusiv la aplicarea actului de amnistie și reducerea pedepsei.

Potrivit noilor modificări operate la art. 447 alin. alin. (1) - (2) Cod de procedură penală, cauza respectivă a fost examinată în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs la 06 noiembrie 2023, iar pronunțarea deciziei a fost stabilită pentru 15 noiembrie 2023.

Prin decizia instanței de recurs din 15 noiembrie 2023 s-au respins, ca fiind nefondate, recursul apărătorului în interesele condamnatului și recursul procurorului, fiind menținută fără modificări încheierea recurată din 25 mai 2023, or, la momentul examinării cauzei în ordine de recurs la materialele cauzei lipsea informația suplimentară parvenită prin cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Din explicațiile judecătorilor prezentate pe marginea sesizării înaintate se reține că, din cauza schimbării mai multor grefieri care au omis anexarea la materialele dosarului înscrisurilor prezentate suplimentar de către apărător, judecătorul raportul a făcut cunoștință cu acestea doar după examinarea cauzei.

La 16 noiembrie 2023 dosarul a fost transmis în cancelaria Curții de Apel Chișinău, cu indicația de a fi repartizat altui judecător, în procedură de revizuire, pentru a fi reexaminată cauza în baza probelor suplimentare anexate de către avocat.

Coresăuzător, aceste circumstanțe au fost examinate prin cererea de revizuire, fiind situația remediată prin casarea deciziei instanței de recurs și încheierii instanței de fond, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Analizând circumstanțele care au generat situația creată, Inspecția judiciară a reținut că, începând cu data de 16 octombrie 2023 (depunerea înscrisurilor suplimentare) pînă la data de 15 noiembrie 2023 (pronunțarea deciziei), judecătorul Silvia Gîrbu a avut în procedură în total 1196 cauze, dintre care, în perioada vizată a examinat 87 dosare.

Inspecția judiciară a considerat faptul, că examinarea unui număr impunător de dosare pus în sarcina magistratului și echipei acestuia (multă informație, diverse cereri, multe ședințe de judecată) a condiționat omiterea anexării la timp la materialele dosarului înscrisurilor privind evaluarea pozitivă a condamnatului, acțiuni ce nu-i sunt imputabile judecătorului rapoartor Silvia Gîrbu sau membrilor completului de judecători, Alexandru Spoială și Denis Băbălău.

În contextul celor expuse, Inspecția judiciară a considerat că nu s-a reținut intenția sau neglijența gravă a magistraților vizați la adoptarea deciziei din 15 noiembrie 2023, prin care s-au respins recursurile declarate împotriva soluției instanței de fond.

Prin Decizia Inspecției judiciare din 04 ianuarie 2024 sesizarea a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. Argumentele contestației.

Împotriva Deciziei Inspecției judiciare din 04.01.2024 a declarat contestație avocata Lozovscaia Tatiana, prin expunerea repetată a circumstanțelor de fapt din sesizare și o analiză amplă a circumstanțelor cauzei..

A fost invocat faptul, că decizia Inspecției judiciare este neîntemeiată, fiind pasibilă de restituire a cazului pentru verificare suplimentară, deoarece consideră, că Inspecția judiciară nu a apreciat corect și obiectiv toate motivele și circumstanțele invocate în sesizare.

Concluziile inspectorului judecătoresc referitor la faptul, că controlul actelor judecătorești adoptate în cadrul examinării unei cauze țin de competența exclusivă a instanțelor erarhic superioare nu o susține, considerînd, că judecătorii vizați au comis o abatere disciplinară gravă.

4. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 *”Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor”.*

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 *”Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă”, iar conform alin.(3) din norma menționată ” Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardive”.*

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că *” Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii.”*

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspecției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Din materialele prezentate se constată că, petiționarul în contestație se referă la actele judecătorești, emise în cadrul examinării cauzei penale în ordine de recurs.

Potrivit art.114 și art.115 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

Temeinicia și legalitatea hotărârilor judecătorești se verifică în cadrul examinării apelului sau recursului în condițiile legii.

Avînd în vedere că, cauza se află în proces de reexaminare în instanța de fond, prin prisma prevederilor art.13 alin.(1) și alin.(2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în înfăptuirea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influenta emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere contravențională sau penală conform legii.

Prin urmare, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Totodată, verificând acțiunile judecătorului vizat în sesizare prin prisma temeiurilor prevăzute de art.4 alin.(1) din Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, se reține lipsa acestora.

Completul de examinare a contestațiilor remarcă faptul că, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc abaterea disciplinară prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive, în special latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unui din aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Completul consideră justificate aprecierile Inspecției judiciare care a invocat faptul, că potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv, latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Alegațiile autorului sesizării și contestației fac parte din aspectele de procedură, care pot fi invocate de părți în ordinea procedurilor legale de atac. Admiterea sau respingerea cererilor și demersurilor participanților la proces în cadrul examinării cauzei se atribuie la chestiunile procedurale, care pot fi invocate de părți și alți participanți la proces în ordinea procedurilor de atac prevăzute de legislația în vigoare.

Art.19 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului statuează că, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Completul de examinare a contestațiilor consideră, că argumentele din actul de sesizare privind faptul, că judecătorii vizați au comis încălcări grave la examinarea cauzei date în ordine de recurs, inclusiv din lipsă de competență, nu pot fi reținute și se resping, or, instanța de judecată a făcut referință la materialele cauzei la omentul examinării recursului, adoptînd decizia respectivă.

În același timp, după cum a constatat și Inspewcția judiciară, aceste circumstanțe au fost examinate prin cererea de revizuire, fiind situația remediată prin casarea deciziei instanței de recurs și încheierii instanței de fond, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Curtea Constituțională prin Hotărîrea nr.12 din 07.06.2011 pentru controlul constituționalității prevederii art.22 alin.(1) lit.p) din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția Legii nr. 152 din 08.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a statuat că, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului este necesar de a stabili faptul încălcării intenționate a legii sau din neglijență gravă.

Răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă, și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului. Este inadmisibilă responsabilizarea automată a judecătorilor fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare.

Pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

Astfel, acuzațiile privind adoptarea unei hotărâri judecătorești ilegale, prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile legale ale contestatarului, ca temei de atragere la răspundere disciplinară a magistraților vizați, prevăzut de art.4 alin.(1) lit.b) din Legea nr.178, se resping, or, autorul sesizării n-a prezentat careva probe, care ar indica asupra acestor încălcări.

În procesul de verificare pe marginea argumentelor expuse de autorul sesizării, Completul nu a reținut încălcarea intenționată sau ca urmare a unei neglijențe grave a legislației în vigoare de către judecătorii Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău de la Curtea de Apel Chișinău și nu a reținut temei de încadrare a acțiunilor acestuia sub aspect disciplinar, prin prisma prevederilor art. 4 alin. (1) lit.b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, iar argumentele indicate în contestație nu pot fi reținute ca temei de anulare a Deciziei Inspecției judiciare adoptate la 04.01.2024.

În baza celor expuse și din probele administrate, Completul pentru examinarea contestațiilor consideră, că Inspecția judiciară just a concluzionat insuficiența temeiurilor angajării răspunderii disciplinare a judecătorilor Silvia Gîrbu, Alexandru Spoială și Denis Băbălău de la Curtea de Apel Chișinău potrivit prevederilor art.4 alin.(1) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, motiv din care contestația se respinge ca neîntemeiată.

În conformitate art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată contestația depusă de avocata Lozovscaia Tatiana, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 1034s- 1573 p/m, nr. 1057s-1632 p/m din 04 ianuarie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 21 noiembrie 2023 și 04 decembrie 2024 asupra acțiunilor judecătorilor Gîrbu Silvia, Spoială Alexandru, Băbălău Denis de la Curtea de Apel Chișinău,

Hotărârea poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președinte	/semnătura/	Pulbere Ruxanda
Membrii	/semnătura/	Midrigan Pavel
	/semnătura/	Bostan Angela